

Največji slovenski dnevnik
v Združenih državah
Velja za vse leto . . . \$6.00
Za pol leta . . . \$3.00
Za New York celo leto . . . \$7.00
Za inozemstvo celo leto . . . \$7.00

GLAS NARODA

List slovenskih delavcev v Ameriki.

The largest Slovenian Daily in
the United States.
Issued every day except Sundays
and legal Holidays.
75,000 Readers.

TELEFON: CHelsea 3-3878

Entered as Second Class Matter September 21, 1903, at the Post Office at New York, N. Y., under Act of Congress of March 3, 1879.

TELEFON: CHelsea 3-3878

No. 9. — Štev. 9.

NEW YORK, SATURDAY, JANUARY 11, 1936. — SOBOTA, 11. JANUARJA, 1936

Volume XLIV. — Letnik XLIV.

PRIMORSKI SLOVENCİ BEŽE PRED VOJAŠKO SUKNJO

Jugoslovansko časopisje ne sme pisati o beguncih

DR. CONDON NENADOMA OPOTOVAL

Pomilostilno sodišče se sestane danes dopoldne ob polenajstih v Trentonu. — Governer je še vedno v dvomih.

Sinoči, torej na predvečer dne, ko se sestane v Trentonu, N. J., pomilostilno sodišče, v čigar rokah počiva usoda Bruna Richarda Hauptmanna, ki je bil obsojen zaradi odvedbe in umora Lindberghovega otroka na smrt, se je z bliskovito naglico razširila novica, da je na tistem odpotoval proti Južni Ameriki dr. Condon (Jafsie), kateri je bil tozdevnemu odvajalcu izročil na nekem pokopališču v Bronxu odkupnino v znesku 50,000 dolarjev. Kaj je dalo povod njegovemu nenadnemu odhodu, ni znano. — Nekateri domnevajo, da je dovil v zadnjem času več pretilnih pisem, s katerimi se dr. Condon več znano o odvedbi oziroma odvajalcu kot je pa razodel oblastim.

Pomilostilno sodišče se sestane danes ob polenajstih dopoldne v Trentonu. Tvori ga sedem članov, med katerimi je tudi governer države New Jersey Harold G. Hoffman.

Šest članov sodišča je baje prepričan o Hauptmannovi krivdi, dočim governer Hoffman še vedno dvomi.

Včeraj je rekel časniškim poročevalcem: — Po mojem mnenju ni Hauptmann sam ugrabil Lindberghovega otroka.

V zadnjem času je dobil gov. Hoffman nove informacije, in predno bo šel Hauptmann na električni stol, želi imeti governer točne odgovore na sledeče vprašanja:

Ali je bilo truplo, ki so ga našli v bližini Lindberghovega doma in nato sežgali, res truplo Lindberghovega otroka?

Ali je bila lestva, ki je služila pri obravnavi kot dokazilni material, ista lestva, ki so jo našli pod oknom sobe, iz katere je bil odveden otrok?

Ali je Hauptmann sam odvedel otroka?

Ali je Hauptmann šofiral karo, v kateri se je nahajal otrok?

Ali je lestvo, po kateri je bil otrok odnešen, napravil Hauptmann?

Ali je bilo dleto, ki so ga našli izven Lindberghovega doma, Hauptmannova lastnina?

V letošnjem Koledarju je par lepih kratkih povesti, ki bodo zanimali ljubitelje leposlovja.

ZBORNICA JE UGODILA VETERANOM

V poslanski zbornici je bila s pretežno večino sprejeta. — Vinsonova predloga. — Senat se bavi z novo predlogo.

WASHINGTON, D. C., 10. januarja. — Poslanska zbornica je danes s 365 proti 59 glasovom odobrila Vinsonovo predlogo, ki določa, naj bo veteranom takoj izplačan bonus v gotovini.

Večina, ki je bila oddana za predlogo, povsem zadošča, da bo predsednikov veto preglasovan.

Senat se bavi s predlogo, ki bi bila bolj povšeči predsedniku Rooseveltu nego mu je Vinsonova.

Večina senatorjev je za to, da se ne izplača veteranom bonusa v gotovini, pač pa v obrestonosnih bonidih, ki jih je mogoče seveda takoj vnovčiti. Zanašajo se namreč, da bo dosti veteranov bonde obdržalo, vsled česar bi bila zvezna zakladnica precej razbremenjena.

Tekom glasovanja v poslanski zbornici je vladal tak nemir, da je moral speaker ponovno pozvati poslance k redu.

RUSI PROTI NEMCEM IN JAPONCEM

Molotov očita Nemcem in Japoncem, da se pripravljajo na napad. — Tokio in Berlin sta baje sklenila tajno zvezc.

MOSKVA, Sovjetska unija, 10. januarja. — Sovjetska unija, ki je že sedaj vojaška sila prvega reda, je nočjo objavila, do bo še znatno povečala svojo moč na kopnem in v zraku. To je baje potrebno, ker jo nameravata napasti Nemčija in Japonska.

Vjačeslav Molotov, predsednik sveta zveznih ruskih komisarjev, je v Kremlju pojasnil glavni izvršilnemu odboru svoj načrt. Med poslalske je bil tudi sovjetski diktator Joseph Stalin.

Rusija ima danes pod orožjem milijon mož, — je dejal Molotov, — ter na tisoče letal in tankov, kar pa nikakor ne zadošča. Japonska in Nemčija sta izstopili iz Lige narodov ter sklenili tajno zvezo, ki je naperjena proti nam. Toda to nas prav nič ne razburja. Mi se bomo dobro pripravili.

Nemčija je sliha vojaškemu taboru, ki se nahaja v osrčju Evrope. Nazijem ne gre nič drugega po glavi kot kako bi napadli Rusijo. Isto je z

MALA ANTANTA NASPROTUJE HABSBURŽANOM

Mala antanta se noče spustiti v kupčijo z Avstrijo. — Ne dovoli Starhembergu naslova regent.

PARIZ, Francija, 10. jan. — Diplomatični krogi z vso gotovostjo zatrjujejo, da se Mala antanta ne mara z Avstrijo spuščati v nikako "kupčijo" in ne bo privolila, da bi postal podkancler knez Starhemberg avstrijski regent. Zastopniki Male antante se namreč boje, da bi Starhembergovo regentstvo samo omogočilo usodopoln povratek Habsburžana Otona.

Splošno so razširjene govornice, da bo kancler Schuschnigg ob priliki svojega obiska v Pragi skušal avstrijsko zunanjo politiko obrniti v drugo smer, da se bo obrnil od Italije in Madžarske in se približal državam Male antante, d a bi Avstriji dovolile regentstvo.

Schuschnigg pa v tem nikakor ne bo uspel, kajti Mala antanta nikdar ne bo opustila svojega tradicionalnega sovrstva do Habsburžanov.

Avstrijski državniiki ostro obsojajo Mussolinijevo kljubovanje Ligi narodov in njegovo vojno v Abesiniji. Vsled tega se je avstrijsko prijateljstvo

ŠTIRJE MORILCI USMRČENI

SING SING, N. Y., 10. januarja. — Štirje mladi morilci so naenkrat plačali svoj zločin na električnem stolu. To so: najstarejši med njimi, 21 let stari Newman Raymond iz Alexandria, Va., Amerigo Angelini, star 20 let, Thomas Gilbride, star 20 let in Raymond Orley, star 20 let.

Zločinci so 18. januarja, leta 1935 pri ropu neke trgovine ustrelili policista Jamesa Killiona v New Yorku.

Nelson B. Clark, ki je za nje delal načrte za vlome in rope in ki je prejemal ukradeno blago, je bil obsojen na 15 let ječe.

USPEH NEW DEALA

WASHINGTON, D. C., 10. januarja. — Predsednik Roosevelt je sporočil kongresu, da je po njegovem New Deal programu, za katerega je dovolil kongres štiri milijarde dolarjev, dobilo do 28. decembra delo 3,541,000 brezposelnih.

Japonci. Japonska vlada je odločno zanikala Molotovo trditve, da je sklenila z Nemčijo kakšno tajno pogodbo.

LONGA BAJE NI USTRELIL DR. A. WEISS

Napadalčev oče je mnenja, da je senatorja ustrelil njegov stražnik. Dr. Weiss je pisal governerju.

BATON ROUGE, La., 10. januarja. — Senatorja Huey Longa baje ni ustrelil zdravnik dr. Carl A. Weiss, temveč najbrže eden njegovih stražnikov.

Oče dr. Weissa, dr. C. A. Weiss, je objavil pismo, ki ga je pisal governerju O. K. Allenu in v katerem pravi, da njegov sin ni ustrelil Longa, temveč eden njegovih stražnikov. Dr. Weiss ostro obsoja governerja zaradi njegove trditve, da je mladi dr. Weiss bil napadalec na senatorja.

"Vi ravno tako dobro veste, kot vsak moški in vsaka ženska, ki zna misliti, da ta trditev nikakor ni utemeljena," pravi dr. Weiss v svojem pismu na governerja, in da gre samo za politične laži in propagando v politične namene in v namenu, da se poveča trpljenje družine in prijateljev pokojnega."

Dr. Weiss pravi, da governer ni odgovoril na njegovo pismo, dasiravno ve, da je sen. Long padel kot žrtev svoje politike, da ga pa ni ustrelil njegov sin.

8. septembra lanskega leta, ko je bil izvršen atentat na senatorja Longa v državnem kapitolu, je bilo poročano, da je Longova straža dr. Weissa po atentatu ustrelila. Sedaj pa oče dr. Weissa prihaja s trditvijo, da njegov sin ni ustrelil senatorja in da je bil najbrže samo pa naključju ustreljen.

AMERIKA BO GRADILA BOJNE LADJE

WASHINGTON, D. C., 9. jan. — Izid londonske mornariške konference bo odločil, ako bodo Združene države pričele graditi novo bojno ladjo, kot pravi mornariški tajnik Claude Swanson.

Združene države nimajo namena tekmovali v oboroževanju na morju, toda se bodo ravnale po drugih državah. Ako boste Anglija in Japonska gradili bojne ladje, jih bodo gradile tudi Združene države.

LINDBERGHOVA TAŠČA PRISLA V ANGLIJO

SOUTHAMPTON, Anglija, 10. januarja. — Taščica Chas. A. Lindbergha, Mrs. Morrow je dospela s svojo hčerko Constance na parniku Bremen ter se je naglo z avtomobilom odpeljala v London.

Na pomolu jo je pozdravil ameriški konzul Howard K. Travers.

ABESINCİ SO ZMAGALINA OBEH FRONTAH

Močan italijanski napad na jugu je bil odbit. — Dež je razdejal ceste na severni fronti.

ADDIS ABABA, Abesinija, 10. januarja. — Abesinci so odločno porazili Italijane na južni fronti Obenem pa je tudi potrjena velika abesinska zmaga na severni fronti.

Hud italijanski napad v pokrajini Dolo je bil odbit v bitki, v kateri je bilo 60,000 Abesincev in 43,000 Italijanov. — Italijanske čete so bile vržene nazaj.

Abesinski poveljnik Ras Desta Demtu, ki je zet cesarja Haile Selassieja, je brzobjavno sporočil, da je preprečil sovražnikovo namero vdreti v bogato dolino Rift.

Potniki s severa prinašajo poročila, da je voda razdejala ceste med Makale, do katerega mesta je dospela italijanska severna armada, in Addis Ababo. Vsled tega so Italijanci zelo ovirani pri svojih operacijah.

Armada generala Graziani je se umika proti meji Somali je in Ras Desta Demtu se bliža svojem cilju Dolo. Toda tudi Abesincev zelo ovira dež.

Poročila s severne fronte naznanjajo, da je vse mirno. Abesinci drže provinco Tambien, ki so si jo privojevali koncem prejšnjega tedna.

KAIRO, Egipt, 10. jan. — Načelnik egiptovskega Rdečega križa v Abesiniji princ Ismail Daoud naznanja, da so italijanski aeroplani bombardirali egiptovsko ambulanco. Poročilo pa pravi, da slučajno ni bil nikdo zadet. Napad je izvršilo osem italijanskih aeroplanov.

do Italije znatno ohladilo. Avstrijski vladni krogi pa tudi Madžarski ne zaupajo, ker je madžarski ministrski predsednik Julius Goemboes velik prijatelj Nemčije.

BULLITTOVA ŽENA UMRLA

PARIZ, Francija, 10. jan. — Louise Bryant, vdova po ameriškem komunistu John Reed in ločena žena ameriškega poslanika Bullitta v Moskvi, je umrla v starosti 50 let.

Pokojna je bila pionirka v ameriškem komunizmu. Z John Reedom se je seznanila, ko je obiskovala Michigan vseučilišče in se je z njim poročila leta 1909. Ko je šel Reed po boljševiški revoluciji leta 1917 v Rusijo, mu je sledila in je ostala pri njem, dokler ni leta 1920 umrl za tifusom.

Reed je bil pokopan v Kremlju, kar je edina čast, ki je dosegla kakega tučca. Z Bullittom se je poročila leta 1923. Njun zakon pa je bil pozneje ločen.

ITALIJANSKE OBLASTI IMAJO DOSTI OPRAVKA S TIROLCI, KI NOČEJO SLUŽITI MUSSOLINIJU

Dva tisoč Slovencev je pobegnilo čez mejo. — Večinoma so nastanjeni po velikih koncentracijskih taboriščih. — Nekateri žive pri svojih sorodnikih. — Tirolski Nemci uhajajo čez mejo na Bavarsko.

BEOGRAD, Jugoslavija, 10. januarja. — Zaradi stalno naraščajočega števila slovenskih beguncev iz Goriške pripravljajo jugoslovanske oblasti veliko koncentracijsko taborišče v Tuzli v Bosni.

Do sedaj so bili begunci iz Goriške večinoma nastanjeni v treh taboriščih: v Bistrici blizu Skoplja, kjer se nahajajo samo aktivni in rezervni častniki, v Varaždinu in v Novem Marošu na Hrvatskem.

Število goriških Slovencev, ki so pribežali pred italijansko vojaško suknjo v Jugoslavijo, se ceni na okoli 2000, ne všteti onih, ki žive pri svojih sorodnikih in prijateljih. Kolikor je pač mogoče, skušajo za te begunce preskrbeti delo pri raznih industrijskih podjetjih in jim je tudi dovoljeno živeti izven taborišča pri prijateljih.

Med temi begunci pa niso izključno Slovenci, temveč so nekateri tudi čistokrvni Italijani.

Jugoslovanskem časopisju je prepovedano pisati o teh beguncih.

Oblasti pa zelo pazijo na to, da ne pridejo v Jugoslavijo italijanski tajni agenti. V zvezi s tem je bila pred nekaj dnevi v Mariboru aretirana neka Italijanka, ker je na sumu, da je vohunka. Oblasti avračajo vsako pojasnilo o njej.

MONAKOVO, Nemčija, 10. januarja. — Avstrijsko-bavarsko mejo je zopet prekorčilo 200 Nemcev iz južne Tirolske, ki spada pod Italijo, da utečejo italijanski vojni službi.

To uhajanje iz Tirolske na Bavarsko se stalno nadaljuje, odkar je Mussolini pričel mobilizacijo. Na Bavarskem se nahaja okoli 3000 tirolskih beguncev. Največ jih je nastanjenih v taborišču v Bad Aibling, ki je znano središče avstrijskih legionarjev, in v velikem koncentracijskem taborišču v Dachau. Samo v Dachau se nahaja okoli 700 tirolskih beguncev.

Niso pa vsi dezertjerji iz armade v pravem pomenu besede, temveč je mnogo takih, ki bi bili v kratkem poklicani pod zastavo.

Ti begunci potujejo skozi Avstrijo in dalje čez mejo na Bavarsko. V Avstriji se ne čutijo varni, ker se boje, da bi jih mogoče Avstrija zaradi svojega prijateljstva do Italije, izročila Italiji.

INOMOST, Avstrija, 10. januarja. — Iz južne Tirolske prihajajo v Inomost poročila o velikih nemirih med nemškimi prebivalstvom in o uporih v italijanski armadi.

V vasi Tirola so zažgali Mussolinijevo sliko, v Meranu pa so vojaki, ki so že prejeli povelje, da odpotujejo v Abesinijo, strgali v vojašnici Mussolinijevo sliko s stene in so jo pomandrali.

Častniki so ustrelili dva uporna vojaka, mnogo pa jih je bilo obstreljenih.

Civilno prebivalstvo je kričalo "Doli z Mussolinijem!" in metalo Mussolinijeve slike v ogenj. Vojaki iz Merana ljudstva niso hoteli razgnati in poklicana je bila fašistična milica, da je zadušila upor. Pri tem je bil mnogo civilistov ranjenih.

"Glas Naroda"

Owned and Published by SLOVENIC PUBLISHING COMPANY (A Corporation)

Frank Sakser, President L. Beneš, Treas. Place of business of the corporation and addresses of above officers: 216 W. 18th Street, Borough of Manhattan, New York City, N. Y.

"GLAS NARODA" (Voice of the People)

Issued Every Day Except Sundays and Holidays

Table with 2 columns: Subscription rates for various regions (USA, Canada, Europe, etc.) and durations (1 year, 6 months, 3 months).

Subscription Yearly \$6.00

Advertisement on Agreement

"Glas Naroda" ishaša vsaki dan izvenimi nedelj in praznikov.

Doplat brez podpla in osebnosti se ne priobčujejo. Denar naj se blagovni pošiljati po Money Order. Pri spremembi kraja naročnikov, prostoma, da se nam tudi prejšnje bivališče nasmal, da hitreje najdemo naslovnika.

"GLAS NARODA", 216 W. 18th Street, New York, N. Y. Telephone: CHelsea 2-3474

VOJNI DOBIČKARJI

Ko se je sestel kongres, se je obnovilo tudi delovanje posebnega senatnega odbora, ki preiskuje vzroke, ki so dovedli Ameriko, da se je vmešala v vojno.

Ker je znano, da so igrali pri tem velefinančniki in municijski tvorničarji poglavito vlogo, sta bila kot prva zaslišana voditelja znanega bančnega podjetja Morgan & Co., John Pierpont Morgan in njegov družabnik Lamont. Izpovedati sta morala, kaj sta počela od leta 1914 do leta 1918.

Človeku, ki količakaj pozna razmere, niso tozadevna razkritja nič novega. Bankirji so imeli pred svetovno vojno in med svetovno vojno odločilno besedo. Njihov vpliv je bil znatno večji kot vpliv vlad in parlamentov.

Nikogar ne bo začudilo dejstvo, da je najvplivnejši ameriški bankir, ki se je s pomočjo svetovne vojne povzpela do prvega bankirja na svetu, ker je bilo finančno težišče onega časa premeščeno na newyorški Wall Street, počel isto, kar počenjajo kapitalisti že od nekdaj in bodo počenjali tudi v bodoče: zastopal je svoje lastne interese. Velebankirjem ni drugega mar kot da si nagrmadijo čimveč denarja.

V to svrhu se poslužujejo vseli mogočih sredstev in se niti pred vojno ne plaše.

Nad vse značilno je, da so lastniki Morganove trdke izdajali ameriške državne tajnosti drugim državam.

Navaden človek bi bil zaradi take izdaje stavljen pred sodišče in obsojen na kaznovan.

Visoki politiki in vplivni bankirji pa niso navadni ljudje. Zanje ne veljajo postave.

Preiskava je dognala zelo zanimivo stvar, kako so namreč preskrbovali Anglijo z orožjem.

Ameriška municijska industrija ni izdelovala posebno dobrega vojnega materiala. Pušk sploh ni bilo mogoče uporabljati. Anglija ni hotela poslati v vojno svojih vojakov z nerabnimi puškami ter je to orožje zavrnila.

Morgan je začel razmišljati o tem. Vsaka puška, ki jo je Anglija zavrnila, je predstavljala izgubo zanj. Ni namreč samo kontroliral vseh tovarn, ki so izdelovale orožje, ampak je dobival tudi bogato provizijo. Morgan je vsled tega zapretil Angliji, da mora prevzeti naročene nerabne puške, kajti v nasprotnem slučaju se ne sme zanašati na pomoč Združenih držav.

Anglija je orožje prevzela, Morgan je pa spravil v žep trideset milijonov dolarjev dobička.

Leta 1916 sta ameriška vlada in Morgan delovala roko v roki, da sta omogočila ponovno izvolitev predsednika Wilsona.

Wilson se je oddolžil Morganu s tem, da je par mesecev po ponovni izvolitvi napovedal Nemčiji vojno.

Vojna je bila potrebna, kajti zahtevali so jo Morganevi interesi.



Na dobro pripravljene mizi lepa steklenica Ruppertovega harmonizira s finim prtom, nežnim porcelanom in bleščečo čašo. Ne recite Pivo, recite Ruppert's.

Iz Slovenije.

LETOS 2000 PORODOV

LJUBLJANA, 28. dec. — Zenska bolnišnica je na Štefanovo doživela za svoj razvoj nad vse pomemben praznik: na porodniškem oddelku so našli 2000. poroda — rekord, ki nvrša bolnišnico med največje, prav za prav najrodovitnejše zavode na evropskem jugu. Novorojenček, ki je prišel s tem rekordom — in da ne pozabimo zabeležiti: s pomočjo cesarskega reza — na svet, je siromašen, ki bi mu vodstvo bolnišnice rade dalo kakšno majhno darilec na pet, a se v svojih skromnih razmerah ni zmoglo drugega, kakor da mu je poklonilo par garnitur plenice iz fonda primarja dr. Jenka.

DVE ŽRTVI NOŽA

PTUJ, 28. dec. — Na Štefanovo se je napolnil 30-letni posestnikov sin Anton Kurež, iz Hajdoš v Skorbu. Mimo grede se je zgledil v neki gostilni in prisedel k večji družini fantov. Kmalu se je med fanti vnel prepir, ki se je končal z nožem. Kurež je z žepnim nožem zabodel 20-letnega posestnikovega sina Ivana Zajška, ki so ga fantje spravili na varno v gostilniško kuhinjo, kjer so mu nudili prvo pomoč. Vsi fantje so nato zapustili gostilno, zunaj napadli Kureža ter ga z noži naravnost razmesarili.

Malo je verjetno da bo ostal Kurež pri življenju. Tudi Zajšek je v bolnišnici.

SMRT V PIJANOSTI

LJUBLJANA, 27. dec. — Na sveti večer je umrl od kapi zadet Jože Zupančič, star 58 let. Ko pa je bil ta Jože? Ko je hodil le v šolo na Grabnu, mu je pokojni učitelj Bahovec prorokoval: "Ti si baraba in iz tebe ne bo nikdar nič prida." Ako je bil v Ljubljani, se je redno zadrževal na Krekovem trgu za trafiklo. Doma ni bil nikjer, prenočeval je po hlevih in skednjih na periferiji mesta. Redkokdaj je bil trezen. Zupančič sploh Supi imenovan je bil nekak poglavar svojih sovrstni-

IMAMO V ZALOGI

BLAZNIKOVE Pratike za leto 1936

Cena 25c a poštino vred

"Glas Naroda" 216 West 18th Street New York, N. Y.

kov, imeli so organizirano družbo, v kateri jih je bilo 5 ali 6, pečali pa so se navadno s prenašanjem prtljage potnikom, ki so prihajali z avtobusi na Krekov trg. Zasluzek se je stekel v skupno blagajno in iz tega si je družba nabavljala denaturirani spirit, temu so prilili nekaj vode in pijača je bila gotova. Šrambo so imeli za orodnim zabojem mestne elektrarne poleg trafike. Večkrat so se vsiljvali novi člani, ali ti niso nikdar dobrodošli in zato je večkrat nastal pretep. To je dalo policiji povod, da je družbo razganjala, ali ne za dolgo; čim je redar odšel, se je družba zopet zbrala. Najbolj prizadeti so bili, ako jim je redar zalogo pijače izlil po tleh.

Zupančič je bil sicer pošten in tudi v pijanosti ni bil hudoben, zato so mu gospodje iz pisarni v Mestnem domu radi darovali tudi večje zneske, kate- re pa je seveda takoj zapil. Na sveti večer je se prišel, seveda močno okojen, za bolnišnico v mestno ogrovalnico, zbijal tam sale, na to pa je odšel v Štepenjo vas v hlev, zaspal in ni se več zbudil. Tako je končal svoje burno življenje, njegovi tovariši žalujejo za njem, ali pa bodo iz tega črpali nauk in svarilo zase, je zelo dvomljivo.

LJUBLJANA IMA 85 TISOČ PREBIVALCEV

LJUBLJANA, 31. dec. — Mestni domovinski in statistični urad sta izvršila popis in štetje prebivalcev občin Moste, Vič in Zgornja Siska, dela občine Dobrunje (Štepanja vas), Ježice in Devica Marije v Polju. Vsi ti kraji so bili z ukazom kraljevskih namestnikov z dne 19. septembra priključeni mestni občini ljubljanski ter tvorijo z njo vred Veliko Ljubljano.

Ljubljana sama je štela po provizoričnih podatkih iz leta 1931 (po štetju 31. marca 1931) 59,768 prebivalcev. Do konca leta 1934 je njeno prebivalstvo po podatkih Higijenskega zavoda v Ljubljani naraslo na 62.000. Če prištejemo še okoliške občine in dele občin, ki so bili priključeni, šteje Ljubljana sedaj 85.008 prebivalcev. S tem je Ljubljana po številu prebivalstva postala 4. mesto v državi, docim je bila prej po podatkih iz leta 1931, na 7. mestu (večji sta bili še mesti Sarajevo in Skoplje).

OGLASI NAJ SE

PAVEL BENČEK, doma iz Gibenje, MEDJUMURJE. — Pred par leti je bil v Cleveland, O. Išče se ga radi zapuščine v starem kraju. Kdor ve za njegov naslov naj ga opomni, da nam takoj piše. — Uprava "Glas Naroda", 216 W. 18th St., New York, N. Y. (6x)

STRAŠNA ŽRTEV ELEKTRIČNEGA TOKA

LJUBLJANA, 300. dec. — V soboto dopoldne se je v Utiku pri Vodcah nad Ljubljano pripetila strahovita nesreča. Okrog 11. se je s kolesom pripeljal v vas uslužbenec Združenih elektrarn Jože Puš, da na zidnem transformatorju nekaj popravi. A komaj je začel delati, je iz transformatorja švignil velik piamen in v hipu spet ugasnil. Ljudje so ogenj sicer opazili, a so mislili, da je Puš še zmerom na delu. Sunjljiva se jim je videla stvar šele zvečer, ko električne luči niso zagorele. Nekaj sosedov je odšlo do transformatorja, kjer se jim je nudil grozen prizor. Naslonjen na cementno ploščo je v kotu tal Puš mrtev, domala povsem zoglenel.

Ko je uravnal žice, je bila Puša očitno ubila električna iskra. Vodiški orožniki so poklicali mentorja iz Komende, nakar so truglo ponesrečena spravili v domačo mrtvašnico.

Naši v Ameriki

ROJAKE PROSIMO, NAJ NAM NARRATKO NA A DOPISNICI SPOROČE SLOVENSKE NOVICE IZ NASELJINE.

Pred več kot dyema letoma so porotniki v Clevelandu spoznali krivim našega rojaka Fr. Basaja ropa, nakar je bil Basaj obsojen do 25 let v ječo. Sedaj je pa izposloval brat obsojenega, Max Basaj, da je ravno onih 12 porotnikov, ki so pronašli Franka krivim, podpisali izjavo, v kateri pravijo, da je Frank nedolžen in porotniki pozivljejo governerja, da Basaja nemudoma oprosti zapora.

Basaj je bil prvi obsojenec v državi Ohio, ki se je podvrget operaciji takozvanega "laž detektorja". To je aparat, ki z nekako gotovostjo dožene, če oseba laže ali ne. Vse oblasti se strinjajo, da je aparat dognal, da Basaj ni lagal in da je nedolžen.

Basaj ima težaven položaj. Common Pleas sodnija ga ne more oprostiti, dasi ve, da je

nedolžen, ker je rok za vložitev novih dokazov že potekel. Samo governer Martin Davey ima pravico, da spusti Basaja iz zapora. Ob času, ko je bil Frank Basaj aretiran, je policija prišla tudi brata Maksa in Alberta. Max je bil izpuščen, Alberta so pa porotniki pronašli nedolžnim. Od onega časa sta oba brata noč in dan delovala, da dokazata nedolžnost Franka. Upati je, da bo Frank kmalu zpuščen, ker se je našel med tem pravi krivec.

Dopisi.

New York City

V imenu newyorškega slovenskega moškega zbora, se srčno zahvalim vsem našim rojakom za njihova sporočila o našem radio programu 26. decembra 1935 na WLWL. — Ako bi vsako pismo objavili, bi videli, da je program vsakomu ugajal. Posebno pohvalijo Mr. Vinko Končanov govor ter Mr. John Ribiča in Mr. Emil Blaževiča solo petje. Če ravno je Mr. Emil Blaževič zadnji teden pred našim programom moral iti v bolnišnico zaradi noge, tako da je komaj dan pred programom lahko malo hodil brez bergelj, se je vseeno potrudil in šel z nami na radio postajo.

Ko je nadškof Gregorij Rozman imel sv. mašo na novega leta dan, na Osmi v New Yorku, je Mr. Blaževič zopet dobrovoljno prišel pet, zakar ga je nadškof zelo pohvalil.

To so samo nekatere težave izmed mnogih, ki se večkrat pripetijo pevskim zborom, za kar slušalec malo kdaj vedo.

Posebno so bili veseli tega programa taki, ki že dolgo niso slišali slovenskega petja. Božične pesmi so jim pa še toliko bolj ugajale.

Mr. Marko Vajetice iz Canade poroča, da je bilo to v prvič, ko je slišal slovensko petje na radio. Hvaležen je bil tudi, da je Glas Naroda pravočasno poročal o programu.

Slišali so petje tudi v Ohio, West Virginiji in Pennsylvaniji.

Hvaležen sem za vsako odkritosrčno kritiko, ker je pevecem in pevovodjem v korist. Naj bo program še tako dober, je še zmiraj lahko boljši.

Toraj končno se javno zahvalim vsem članom našega zbora za njihov trud in požrtvovalnost, kakor tudi vsem našim poslušalcem za njihovo zanimanje.

Zagotavljam vam tudi, da bo naš drugi program še boljši, in upam, daljši in na večji postaji. Moj cilj je, oglašati slovenski program vsaj enkrat na mesec. To bo mogoče s pomočjo naših ljudi in z sodelovanjem naših pevcev.

Jerry W. Koprivsek, ml.

Naročite se na "Glas Naroda" največji slovenski dnevnik v Združenih državah.

Peter Zgaga

Človek običajno šele tedaj spozna, koliko je zdravje vredno, ko mu pošlje zdravnik račun.

Sodnik je vprašal bigamista: — Zakaj si se z dvema ženama poročil?

Bigamist je odgovoril: — Dokler sem imel samo eno, se je vsak dan z menoj pripravala. Odkar imam dve, se pa med seboj pripravata, mene pa v miru pustita.

V časopisju in knjigah se pojavljajo dan za dnem tuje besede, ki niso umljive preprostemu človeku.

Naprimer beseda "paradoks". Kaj je paradoks?

Paradoks je, če so reševalci prinesli opolnoči ponesrečene na beli dan. Paradoks je, če se piše stodvajset funtov težak mož Debeluh. Paradoks je tudi večarica, ki gre, če stoji; če leži, stoji; če visi, pa prehiteva.

Moderna mati je tista mati, ki potrpežljivo čaka do treh zjutraj, da poljubi hčerko za lahko noč.

— Posodi mi deset dolarjev, — je rekel prijatelj prijatelju.

Nagovorjeni je malo pomislil ter odvrnil: — Prav rad bi ti jih posodil, toda saj veš, kako je. Sedaj sva prijatelja, če ti pa deset dolarjev posodim, ne bova več. Najino prijateljstvo pa dosti višje cenim kakor deset dolarjev.

— No, pa mi jih posodi dvajset.

— So jedi, ki kri segrejejo, — pravi neki zdravnik.

Nekatere med jedmi, ki nam jih predlagajo v restavrantih, so celo povzročile, da nam je kri zavrela.

Čim starejši postajaš, tembolj opašaš, da je najredkejši pogum — pogum misliti po svoje.

Uporniki so sami oni, ki so premagani. Zmagovalec niso nikdar uporniki.

Nekdo je pokazal na pleščevo glavo in vzkliknil: — Kaj bliska se v jasnem? Plešče ga je po čelu potkal in rekel: — Kaj votlo doni?

Vsa usta v Evropi so polna miru, za mir gre v Abesiniji in okoli nje, za mir gre v Ženevi in na londonski pomorski konferenci — povsod. Neki je severno-zahodni Franciji pa stoji osamljena, na novo pozidana hiša s čudno spominsko ploščo. Tiho, mirno zatišje, ustvarjeno za pokoj. . . Le da je na plošči kljub vsem konferencam napisana usoda Evrope za stoletja naprej in nazaj, takole:

Ta hiša, je bila zgrajena 1735, porušena po zaveznikih 1792, pozidana pod konzulatom, opustošena po Rusih 1814, zažgana po Prusih 1815, spet sezidana 1833, požgana po Bavarcih 1870, spet postavljena 1883, razrušena po Nemcih 1916, sezidana 1927.

Pod napisom na plošči je še veliko praznega prostora za nadaljevanje zgodovine. . .

DENARNE POŠILJATVE

Denarna nakazila izvršujemo točno in zanesljivo po dnevnem kurzu.

Table with 2 columns: Exchange rates for Yugoslavia (JUGOSLAVIJO) and Italy (ITALIJO) for various denominations (100, 200, 500, 1000, 2000, 5000).

KER SE CENE SEDAJ HITEO MENJAJO SO NAVEDENE CENE PODVRŽENE SPREMENBI GORI ALL DOLL

Ča izplačilo večjih zneskov kot zgoraj navedeno, bodisi v dinarjih ali lirah dovoljujemo še boljše pogoje.

Table with 2 columns: Exchange rates for American Dollars (IZPLAČILA V AMERIŠKIH DOLARJIH) for various denominations (\$1, \$5, \$10, \$20, \$50, \$100).

Prejemnik dobi v starem kraju izplačilo v dolarjih.

NUJNA NAKAZILA IZVRŠUJEMO PO CABLE LETTER ZA PRIŠTOJIBNO \$1.— SLOVENIC PUBLISHING COMPANY "Glas Naroda" 216 WEST 18th STREET NEW YORK, N. Y.

Važno za potovanje.

Kdor je namenjen potovati v stari kraj ali dobiti koga od tam, je potrebno, da je poučen v vseh stvarah. Vselej naše dolgoletne skušnje vam samoremo dati najboljše pojasnila in tudi vse potrebno preskrbeti, da je potovanje udobno in hitro. Zato se svaupno obrnite na nas za vsa pojasnila.

Mi preskrbimo vse, bodisi potnikje za povratno dovoljenje, potne liste, vizaje in sploh vse, kar je za potovanje potrebno v najhitrejšem času, in kar je glavno, se najmanjše stroške.

Nedržavljeni naj ne odlašajo do zadnjega trenutka, ker predno se dobi iz Washingtona povratno dovoljenje, RE-ENTRY PERMIT, trpi najmanj en mesec.

Pišite torej takoj za brezplačna navodila in splošna navodila vam, da baste poreni in udobno potova.

SLOVENIC PUBLISHING CO. TRAVEL BUREAU 216 West 18th Street New York, N. Y.

KRATKA DNEVNA ZGODBA

FREDERIC BOUTET:

DRUŽABNIKA

Ura je bila skoraj že enajst, ko se je avto na poti po mrtvi predmestri česti ustavil na bregu Seine pred tovarno. Gospod Lefebure je izstopil, vstopil in krenil naravnost, v ravnateljstvo pisarno. Bil je lepo rdeč, sveže obrvit, krepak petdesetletnik v elegantni sivi obleki, in v naglici je glasno sodel.

Po pravilih bi bil moral priti že ob pol desetih, toda v teh šestih mesecih, odkar je bil družabnik in porok ustanovitelj podjetja Martela, je bil malokdaj točen, izvemši morda v navdušenju prvih časov, ki je trajalo samo štirinajst dni, potem je pa ugasnilo.

Lefebure je bil bogat, živel je rad udobno in ker je svoje nočne zabave dokaj podaljševal je kmalu ugotovil, da mu je potrebno prizadevanje glede ranega vstajanja kljub vsej dobri volji skoraj nemogoče. Vsak dan je to znova ugotovil.

Ko se je odločil zaupati svoj kapital Martelu, je prošil sam za dejansko sodelovanje v upravni podjetja. Mislil je, da je za to v veliki meri usposobljen. Oživel je z najboljšimi nameni. Svoje, doslej v brezdelju minevala ure ho imel zapolnjen s koristnim in zanimivim poklicem, sam ho zasledoval porast svojega imetja.

Ta začetna vna se pa v praksi ni povsem obnesla. Žal mu je bilo, očital si je lenobo in jezilo ga je, da se kaže svoje družabniku mlačnega in nespособnega.

Martel sam je prihajal ob osmih in delal je vztrajno, tovarne ves dan ni zapustil, bil je strog in energičen ravnatelj.

Lefebure je visoko cenil Martela, z izvestnim odtentkom respekta in celo strahu. V njegovih navzočnosti je bil kar nekam plah in si ni upal kazati v občevanju z njim odkrite priščnosti, ki je bila v temelju njegovoga značaja.

Včasih so ga obhajali dvomi. — Ali je bil Martel zares tako brez vseh napak?

Lefebure je pokimal z glavo v odzoru na spoštljivi pozdrav pisarniškega sluga, odprl je vrata in vstopil v sobo, opremljeno strogo v zeleni in črni barvi. Tu sta bili dve pisalni mizi. Ena čisto nova, večinoma nezasedena, je pripadala Lefeburu, ki je delal tu redko kdaj.

Druza pisalna miza je pripadala Martelu, ki je sedel ta tre-

nutek kakor vedno za njo in pregledoval račune.

Martel je obrnil k Lefeburu svoj resni, s črno, korektno prištrieno, že nekoliko osivelo brado obrebljeni obraz.

— Dober dan, dragi Martel, — je dejal Lefebure, prizadevaje si ne pokazati svoje zadržaje. — Opravičiti se moram, že zopet prihajam prepozno.

— Kaj še, nikakor ne, dragi moj Lefebure, — je odgovoril Martel hladno. — Saj vendar niste dolžni prihajati točno in jaz prav lahko opravičim delo sam.

Lefebure je sedel potrt k svoji pisalni mizi, si prižgal cigareto, vzel v roko sveženj na stroj pisanih listov, jih na hitro pregledal in odložil, potem se je pa nagnil nazaj. Ni hotel pokazati, da so ga Martelove besede zadele v živo.

— Nič novega v jutranji pošti?

Martel je dvignil glavo.

— Kakor vedno, tekoče stvari. Nadiktiral sem potrebne odgovore.

— Jutri vam bom pomagal. Pridem prej... Danes ponoči sem legel k počitku ob treh... toda če čuti človek v sebi še malo mladosti. In baš zdaj imam dražestno dekle... Dvajset let, kakor da je vdihnil Creuze svoji sliki življenje... Zvečer rada kam gre, no, kaj hočete, moram hoditi z njo, s tem dekletom.

Pripovedoval je zgovorno in nadaljeval svoja priznanja.

Martel ga je prekinil s kretinjo. — Dragi Lefebure, delajte, kar hočete, in nikan ne mislite, da ste sploh dolžni opravičevati se mi. Radi se zabavate, to je čisto naravno. Jaz sem pa nasprotno neprosto-voljno ali iz navdušenja vedno dajal prednost delu... Vsak človek ima v življenju svoje polje... Toda ovejte mi, ali ste razmišljali o tem, kar sem vam povedal včeraj?

— Da. O tem bova še govorila, — je odgovoril Lefebure kar najhladneje je mogel.

Šlo je za to, da bi dal že potreben kapital na razširjenje podjetja, kar je bilo potrebno zaradi večjega prometa. Lefebure se je v bistvu strinjal s tem, toda videč, da ga Martel prerazčel, je okleval s trdimim odgovorom... Imel je v rokah moč: danes. Čeprav je bil napram svojem družabniku vedno prijazen, zaupljiv in široko-

gruden, mu je vendar hotel pokazati, to svojo premoč.

— Govorim v vašem kakor v svojem interesu, — je pripomnil Martel suho.

— Ne dvomim, — je dejal Lefebure vzvišeno in izogibajoče. Lefebure je znova vzel v roke na stroj pisane liste in tokrat jih je žital. Ko je končal, jih je položil na mizo, si prižgal novo cigareto in trenutek okleval. V njem se je bil oglašil izvesten, nejasen smil in zdel se je oglašil znova. Kar je sklenil priti stvari do dna.

— Povejte mi, dragi Martel, stroje-piska, ki je natipkala te liste zame, je gospodična Fanny, kaj ne?

— Da... če se ne motim... zakaj?

— Ker je natipkana ta kopija malomarno. Tu manjkajo celi stavki. Tu so napake v vsaki vrstici...

— Zares? — je dejal Martel hladno.

— Poglejte sami. Vidite, tu in tu, in še tu... Sicer pa opazim, da so vsa dela tega dekleta zanič... Vaše druge stroje-piske so izborne ali vsaj uporabne, samo gospodična Fanny ne razume svojega dela ali se pa ne potrudil...

— Čudiva se temu, nikoli nisem opazil kaj takega pri nji. — Čudna, da niste ničesar opazili. Zagotavljam vas, da ne razumem vaše priznaničnosti napram tako malomarni uradnici. Odpočite ji službo.

— Bila mi je priporočena... Vem, da podpira svojo rodbino; zelo zanesljiva je.

— Iz pa zelo lepa kaj ne? — je pripomnil Lefebure hladno.

Martel ga je debelo pogledal.

— Kaj hočete reči s tem?

— Ah nič. — Lefebure se je misljal. — Toda v izvestnih primerih je za mlado, zaposleno dekle ugodno, če je lepo... Seveda, če njen gospodar to opazi.

Martel je zardel in vstal. — Gospod Lefebure, razumem dobro vašo namizavanja, — je dejal energično. — Presenetili in razžalili ste me z ujnimi. Predvsem vem, da je gospodična Fanny, kakor sploh vse moje uslužbenke, strogo poštena. Dalje, in to naglašam še posebej, ne razumem, kako morete vi, ki poznate moj značaj, misliti da bi mogel izkazovati naklonjenost katerikoli moji uslužbenki. Ne govorim niti o svojem strogo naravnstvenem

(Nadaljevanje na 4. strani)

UČINKOVITO SREDSTVO PROTI GOBAVOSTI

Po svetopisemski legendi je bila gobavost kazna za zidanje babilonskega stolpa. Domačini v Indokini pravijo gobavosti srebrna bolezen, ker so telesa ljudi, ki jih napade ta strašna bolezen, vsa pokrita s srebrno lesketajočimi se kozami, da je človek kakor v jeklenem oklen. Največ gobavcev živi v Afriki, Aziji in Oceaniji. V Zanzibaru, Abesiniji, Indiji in Kitajskem jih je na desetisoče, v Indokini pa okrog 25.000. V Evropi se pojavi na leto gobavost povprečno v 100 primerih.

V marseillskem pristanišču vidijo ljudje vsako leto staro ladjo, zasidrano dobrega pol kilometra od pristanišča. Druge ladje se je izogibljive in tuji ribiči se ne upajo blizu. Mornarji se vedno prekrizajo, kadar zagledajo to ladjo. Na jamborih vrtira črna zastava oznanjajoča daleč naokrog, da je ta ladja namenjena prevozu gobavcev. Ljudem, ki jih je napadla ta grozna bolezen, do sled ni bilo pomoči. Gobavost razje najprej uhlje in konce prstov, potem prste, lase, njesa nos, nazadnje pa izpremeni ves človekov obraz v živalski podoblen levjemu.

Pred evropsko kolonizacijo se je gdilo gobavcem slabše, kakor zdaj. Na Daljnem vzhodu so jih zapirali v strogo izobirane vasi in jih prepunčali njihovi strašni usodi. Hrano so jim nosili samo do vasi, kamor so morali hoditi po njo. Zdalj vozi Francija svoje gobavce na otok Orofara v Tahitskem otočju, kjer prebivajo samo gobavci, mizijonarji in evropski zdravniki. Anglija pošilja svoje gobavce na pusti otok Papalagos v Tihem oceanu. Poglavar tega otoka odgovarja angleškemu komisarju na Anamu za to, da noben gobavec ne zapusti otoka in da se nobena ladja otoka ne približa.

Razen kalifornijskega zdravniška, ravnatelja državnega sanatorija za gobavce v Ameriki, prof. Walkerja so se zlasti francoski zdravniki z veliko požrtvovalnostjo in pogumom borili proti tej strašni bolezni. Dr. Jersey s Pasteurjevega zavoda je odkril proti gobavosti zdravilni serum, ki pomaga desetstisočim domačinov v kolonijah in je pravi božji blagoslov. Ta način lečenja sicer ne prinese popolnega izlecenja, pač pa izpremeni zunanjo gobavost v skrito. Obenem očisti telesne soku, da izginejo razne zle tvorbe, živalski obraz dobi zopet obliko človeškega, bolnik se ne razlikuje več po svoji strahotni zunanosti od zdravih. izgine pa tudi nevarnost okuženja in gobavci se celo sami lahko služijo kruh, ker svoji okolici niso več nevarni. Počas, zelo počasi postaja zastrupljena kri zopet odporna in tako organizem ni več do stopen okuženju.

Ta načina zdravljenja se ni zdravniške splošno priznan, vendar so pa dosežanji uspehi zadovoljivi in sicer tem bolj, če pomislime na brezuspšno borbo proti gobavosti skozi cela desetletja. Koliko zdravnikov je že iskalo sredstva proti tej grozni bolezni in koliko se jih je okužilo. Središče opazovanja učinka seruma proti gobavosti je francoska Indokina in borba proti gobavosti je tam tesno zvezana z imenom dr. Montela. Gobavci po vsem svetu vidijo v tem skromnem učnjaku največjega dobrotnika človeštva, svojega osvoboditelja iz groznih muk in zavrženosti.

Fotografije, ki predstavljajo "naše najlepše kraje", so pošle. Tisti, ki so jih naročili, naj nekoliko potpre, da dobimo rovo zalogo iz domovine. Knjigarna "G. N."

ZAROČENCA

MILANSKA ZGODBA IZ 17. STOLETJA

Spisal: ALESSANDRO MANZONI



123
"V lazaretu." In znova je zapirala.
"Toda trenutek vendar, za božjo voljo! S kugo!"

"Seveda. Ali je to kaj novega, kaj? Pojdite."
"O jaz revež! Počakajte: ali je bila uboga lolgo bolna. Koliko je tega!..."

Toda medtem se je okno v resnici zaprlo.
"Gospa, gospa! Samo še besedo, za božjo voljo! Pri vaših ubogih mrtvecih! Ne zahtevam nič vašega — ojoj!" Toda bilo je, kakor bi bil gotovil zidu.

Potrt radi vesti in razjarjen nad takim postopanjem je Renzo še enkrat pograbil za kladi vo, se oprl na vrata ter ga stiskal in zvijal, nato ga je dvignil, da bi znova obupno trgjal, pa ga spet pridržal.

V tej razburjenosti se je obrnil, da vidi, ali je kje blizu kakšen sosed, ki bi ga morda mogel točneje poučiti, mu dati kakšno znamenje, kakšno pojasnilo. Toda prva, edina oseba, ki jo je zagledal, je bila druga ženska v razdalji morda dvajset korakov.

Njen obraz je izražal strah, sovraštvo, ne strpnost in zlobo, njene spačene oči so hotele gledati obenem njega in v daljavo, odpirala je usta, kakor bi hotela zavpiti na vse grlo, obenem pa je zadrževala sapo, dvigala dvoje mršavih rok, iztegovala in zopet krčila zgubančene in kakor krepplji zvite pesti, kakor bi hotela koga zagrabit, in videlo se je, da hoče klicati ljudi, a tako, da nekdo tega ne opazi. Ko sta se srečala in pogledala, je ona postala še grša in se je stresla kakor človek, ki ga zasačijo.

"Kaj vraga...?" je začel Renzo ter tudi sam dvignil roke proti ženski; ko je za izgubila upanje, da bi ga mogla dati ujeti nepričakovano, j je ušel klic, ki ga je dotlej zadrževala: "Mazač! Ujemite ga! Ujemite mazača!"

"Koga? Mene? O čarovnica lažniva, molči!" je zavpil Renzo in skočil proti njej, da jo ostrasi in prisili, da miruje. Toda brž je opazil, da stori bolje, če misli nase. Na starkino vresčanje so drli vkup ljudje od vsepovsod, ne taki množica, kakršna bi se ob taki priliki bila natekla tri mesece poprej, toda več nego dovolj, da bi bili z enim samim človekom lahko naredili, kar bi bili hoteli. Obenem se je znova odprlo okno, skozenj je zdel pomolila glavo prejšnja nevljudnica in začela vpiti tudi ona:

ZNAMENITI ROMANI KARLA MAYA

Kdo bi ne hotel spoznati "Vinetova", idealnega Indijanca, ki mu je postavil May s svojim romanom najlepši spomenik?

Kdo bi ne hotel biti v Mayem v "Padišahovi senci" pri "Oboževalcih Ognja", "Ob Vardarju"; kdo bi ne hotel čitati o plemenitem konju "Rihju in njegovi poslednji poti"?

TO SO ZANIMIVI IN DO SKRAJNOSTI NAPETI ROMANI! ! !

IZ BAGDADA V STAMBUL
4 knjige, s slikami, 627 strani

Vsebina: Smrt Mohamed Emina; Karavana smrti; Na begu v Goropa; Družba En Nazz
Cena1.50

KRIŽEM PO JUTROVEM
4 knjige, 598 strani, s slikami

Vsebina: Jezero smrti; Moj roman ob Nilu; Kako sem v Mekko romal; Pri Šamarih; Med Jezidi
Cena1.50

PO DIVJEM KURDISTANU
4 knjige, 594 strani, s slikami

Vsebina: Amadija; Beg iz Joče; Krona sveta; Med dvema ognjema
Cena1.50

PO DEŽELI SKIPETARJEV
4 knjige, s slikami, 577 strani

Vsebina: Brata Aladžija; Koča v soteski; Miridit; Ob Vardarju
Cena1.50

SATAN IN ISKARIJOT
12 knjig, s slikami, 1704 strani

Vsebina: Isseljenec; Yuma šetar; Na sledu; Nevarnosti nasproti; Almaden; V treh delih cveta;
Cena1.50

Izdajalec: Na lovu; Spet na divjem zapadu; Rešen milijoni; Dedič
Cena3.50

V GORAH BALKANA
4 knjige, s slikami, 576 strani

Vsebina: Kovač Šimen; Zaroka z zaprekami; V golobnjaku; Mohamedanski svetnik
Cena1.50

WINETOV
12 knjig, s slikami, 1753 strani

Vsebina: Previkrat na divjem zapadu; Za življenje; Nšo-č, lepa Indijanka; Prokletstvo zlata; Za detektiva; Med Komanči in Apači; Na nevarnih potih; Winetov roman; Sans Ear; Pri Komančih; Winetova smrt; Winetova oporoka
Cena3.50

Ž U T I
4 knjige, s slikami, 597 strani

Vsebina: Boj z medvedom; Jama draguljev; Končno — Rih, in njegova poslednja pot
Cena1.50

Naročite jih lahko pri:

KNJIGARNI "Glas Naroda"

216 West 18th Street

New York, N. Y.

MEHIŠKI DELAVCI PROTI CALLESU



Prizor z velike delavske skupščine v Mexico City, katere se je udeležilo nad stotisoč delavcov, ki so odločno protestirali proti povratku bivšega predsednika Callesa.

PRODANE DUŠE

ROMAN IZ ŽIVLJENJA

ZA "GLAS NARODA" PRIREDIL: I. H.

Vsled njegovih vprašanj ni bila užaljena in niso se ji zdela radovedna in vsiljiva. V celem njegovem obnašanju je videla prijateljsko zanimanje, ki je delo dobro in jo je navdajalo s hvaležnostjo.

"Da, to je moja prva služba in bila sem zelo vesela, da so me sprejeli v službo, ne da bi od mene zahtevali kakih izpričeval."

Vendel se nasmeje in ta smeh se je zelo priiznil njenemu srcu, ker je bil tako sočuten in prijazen in je njegov obraz nenavadno olepšal.

"Za poznavalca ljudi ni treba nikakih izpričeval, ako samo vas pogleda."

Ta razgovor prekine steward, ki je pričel servirati, in Marta se obrne k Rozi.

"Izvrstno, kaj ne, ako nam kdo tako streže z jedmi. Želim, da te voznje ne bi nikdar bilo konca. Tako dobro se mi še nikoli ni godilo. In mladi gospod na moji strani je zelo prijazen. Obiskal je svojo mater, sedaj pa zopet potuje v Argentino. Tam ima veliko kmetijo in mlekarno. Pravi, da je mogoče tam zelo dobro živeti, ako kdo samo hoče delati. In prav nič ni visok, četudi sem mu povedala, da sem samo služkinja. Pravi, da bo pridno dekle enkrat tudi dobra žena."

"In pri tem ima tudi popolnoma prav, gospodična Preler," pravi Roza smeje.

Marta se zopet obrne k svojemu sosedu ter je bila kmalu zatopljena z njim v živ pogovor. Vesel smeh prihaja od obeh. Po kratkem odmoru se dr. Vendel zopet obrne k Rozi.

"Ali je to vaša prva morská vožnja?"

Roza odkima.

"Ne, pred leti sem — takrat sem seveda bila še otrok — z očetom enkrat potovala po Sredozemskem morju, toda parnik je bil mnogo manjši kot ta in ne tako udoben. Prvi razred ni bil tako lepo opremljen kot je tukaj drugi."

Torej tedaj je to čudovito bitje potovalo v prvem razredu, si misli Vendel in glasno nadaljuje:

"Ne smete pozabiti, da se nahajamo na največjem in najnovejšem parniku. Ali ste na svoji vožnji po Sredozemskem morju imeli lepo vreme?"

"Do enega zelo viharnega dne, da."

"Ali ste imeli morskó bolezen?" vpraša smeje.

Roza smeje odkima.

"Ne, četudi je bilo mnogo bolnih na krovu in med njimi, žal, tudi moj oče. Seveda tedaj ni bil zelo odporen, ker sva potovala v namenu, da se razvedri, ker je zelo trpel pod duševno potrtostjo, ker ga je smrt moje matere zelo potrla. Mene se ta zahrbtna bolezen ni lotila in upam, da mi bo tudi sedaj prizanesla — kajti to je v resnici zelo grda bolezen."

Prepričan sem, da vam bo prizanesla, ako ste tedaj mogli kljubovati viharju na tako majhnem parniku. Moralo bi biti zelo slabo, da bi na tem velikem parniku kaj takega občutili. Seveda potujemo tudi v času, ko je mnogo viharjev, pa nam bodo mogoče prizanesli."

Zopet ju moti steward, ki je ponujal krožnik z mesom. In ko poseže po njem in kako se obnaša pri jedi, je zopet pokazala, da pripada boljši družbi, kakor ji je tudi dr. Vendel rekel, da boljše spada v prvi razred.

Marta Preler in njen sosed sta si dobro naložila krožnike in sta jedla z veliko slastjo. Ko Marta opazi, kako malo je Roza zela, ji reče:

"Vzemite vendar več, gospodična Rihar, saj velja vse isti denar, mi je rekel moj sosed."

Bila je pač pri volji užitek te vožnje použiti do dna.

Vendel je slišal Martine besede in ko ga sedaj Roza pogleda, se oba smejeta. In dr. Vendel pravi:

"Ima prav; vaša spremljevalka vzame življenje s prijete strani in od nje se je treba učiti."

Od tega dne dalje je imela Roza prijeten občutek v svojem srcu. Bilo ji je, kot da ni več tako sama na svetu. Vendel ji je izkazoval vso pazljivost. Vse pa se je zgodilo na skromen način, da ni bilo nič sumljivega. Kajti nikjer ni opravljanje v tako bujnem cvetju kot na krovu parnika, kjer imajo potniki mnogo časa, da se brigajo za svoje bližnje.

Premetena Marta je seveda opazila, da se "eleganтни gospod doktor", kakor je imenovala Vendela, zelo briga za Rozo in da je mnogo v njeni družbi. Nekoč Rozi s tem tudi nekoliko ponagaja, toda Roza jo nujno in resno prosi, da tega več ne stori.

"Saj vam s tem tudi ne nagajam, da se vaš sosed za vas zelo zanima."

Marta se smeje.

"Nikar se ne hudajte, gospodična Rihar, saj ne mislim nič slabega. Me dekleta pač hočemo vedno kaj imeti za svoje srce. In ta doktor je tako zelo primeren za vas; obe konforistični tako zavistno gledate k nam. Po mojem okusu sicer ni lep, toda je zelo odličen in dostojen. Vi in on, sta najodličnejši prikazni v drugem razredu in za kaj takega imam oko, ker sem vedno služila pri visoki gospodi. In tam se človek tudi nauči razlikovati, kadar odpre oči. In vsakega tako pogleda, kot bi bil navajen zapovedovati. Kar v mišjo luknjo bi se skrila, kadar me pogleda s svojimi modrinimi očmi. Za naju to ni; ugaja mi Vajhart, moj sosed, ki je vesel in priprost človeček. In govori ravno tako, kot jaz, kakor mu je Bog vstvaril kljun."

"Vendar pa ima plave lase in ne tavnih. Kje pa je prerokovanje vedeževalke?"

Marta se brezbrizno zasmeje.

(Dalje prihodnjič.)

Iz Jugoslavije.

TRAGIČNE POSLEDICE ŠALE

SARAJEVO, 16. dec. — V Sarajevu sta si končala te dni življenje mlada služkinja R. Mesing in njen zaročenec gozdar N. Kondić. Fant je služil zadnje čase v Bogradu in je pridno pisal svoji izvoljenki. Oni dan je pa dobila dekle iz Beograda brzojavko, v kateri je bilo rečeno, da se hoče Nikola oženiti z drugo. Ta brzojavka jo je tako pretresla, da se je zastropila z lizolom. Pred samomorom je pisala svojemu zaročenemu kratko pismo, v katerem ga prosi oduševanja. Fant je bil ves iz sebe ko je dobil njeno pismo. Niti na misel mu ni nikoli prišlo, da bi se dekletu izve-

ZBIRKA zanimivih povesti

PRIMERNIH ZA ODRASLE IN MLADINO. — VSEBINA JE RAZNOVRSTNA: ZGODOVINSKA, ZABAVNA, POUČNA. VEČINA KNJIG JE OPREMLJENA Z LEPIMI SLIKAMI.

Table listing various books and their prices, including 'ANDERSONOVE PRIPovedKE', 'KOREJSKA BRATA', 'KRALJEVIĆ IN BERAČ', etc.

Naročite jih pri: KNJIGARNI "GLAS NARODA" 216 West 18th Street : : : New York, N. Y.

Ali ste že naročili Slovensko - Amerikanski Koledar za leto 1936. — Vreden je 50 centov.

Hitro je odpotoval v Sarajevo, kjer je večkrat posetil grob svoje izvoljenke, v soboto opoldne si je pa na njenem grobu končal življenje. Šele zdaj se je izkazalo, da si je nekdo dovolil nokusno šale in poslal dekletu brzojavko z izmišljenimi vestjo o fantovi nezvestobi.

ZE 146 LET BERO MAŠE ZADUŠNICE

VARAŽDIN, 22. dec. — V Varaždinu je bila v petek v navzočnosti mnogih meščanov odslužena 146. maša zadušnica za marniševskim župnikom Petrom Žaničem, ki je umrl 20. decembra 1789. Župnik Žanič je zapustil velik travnik "dobrim in poštenim domorođcem Varažlina" ter v svoji oporoki izrazil želje, naj bi se z dohodki travnika vsako leto na dan njegove smrti služila žalna služba božja. Delni in poštini domorođci Varažlina zvesto izpolnjujejo to oporoko in se tako od tuda do roda spominjajo na župnika Žaniča.

DRUŽABNIKA

Nadaljevanje s 3. strani.

življenju, posvečenem samo delu, toda mi si lahko mislite položaj šefa, ki bi lazil za svojo uradnico? Kje bi ostala njegova avtoriteta? Vaša sumničenja so grda, neverjetna. — Pomirite se, dragi Martel. — je dejal Lefebure, Jezuo ga je, da je to omenil. — In, da vam to dokažem, — je nadaljeval Martel z osredotočenim ognjem, — dam polklicati gospodično Fanny in jo ozmerjam, kakor zasluži, kajti v njenem delu res kar mrgoli napak. — Nikar, čemu, saj sem se samo šalil. — Jaz se pa ne šalim, kadar gre za moj dober glas, za moj ugled. Moj družabnik ste in jaz nočem, da bi kakršenkoli dvom omadeževal v vaših očeh moj značaj. Martel je pozvonil in naročil slugi, naj pokliče gospodično Fanny.

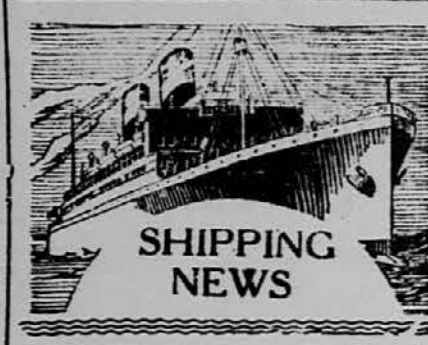
Kmalu je prišlo dražestno bitje, sloko in gibljeno, v obleki iz mehkega blaga, ki ji ni zakrivala vratu in rok. Lepo pa se je videla njena bujna nedrija in lepe noge. Čez čelo so ji viseli rusi kodri, njen nežni, mikavni obraz je bil lahko nalepotičen.

Gospodična Fanny je nepremično povešenih očih obstala. Lefebure jo je kar požiral z očmi. Martel resen in strog, je izpregovoril: — Gospodična, jaz in moj družabnik sva nezadovoljna z vami. Delate malomarno. Vaši prepisi so polni napak. Celistički manjkajo. V vsaki vrstici imate napake. Zelo toplo so mi vas priporočili in gleda na vaše rodbino sem vam pripravil tu zares izjemno položaj. Toda zadnje mesece ste se poslabšali. Tako ne gre več. Moram vas opozoriti, da ne boste mo. li več računati z mojo prizanesljivostjo, če ne postanete marljivejši in vestnejši. Govoril je s trdim glasom, toda pri tem ni gledal mladega dekleta, ki je stalo povešenih očih zardele in blizu joku.

Nad Lefeburum sta imeli lepota in mladost veliko moč. Zavzel se je za njo. — Gospodična bo vestnejša. O tem sem prepričan. Kajne, dete moje, da boste bolj pazili? Toda Martel ni bil razorožen. — Želim to. Brez tega, gospodična, bi bil prisiljen odsluviti vas. Gospodična Fanny je naenkrat zaplakala, toda njene krasne oči so bile v pajčolanu solz polne srdečega ognja in ustavile so se na Martelu.

— Dovolj mi je tega! — je zakričala srdito nanj. — To je pa že od sile, razumeš? Nočem, da bi se vedelo, da si moj ljubček zavoljo tvojega slavnega ugleda in položaja, čeprav ne veš, kaj se za tvojim hrbtom govori. Jaz moram to pogosto gledati, pa ne morem nič reči. Dobro! Nočem pa, da bi me tako poniževal zaradi besed, ki sem jih napisala narobe. Zares sramota je, da mož, ki pravi, da me ljubi, tako postopa z menoj, to je neokusno. Slišiš, če hočeš, da odidem, lahko grem takoj! Obrnila se je k vratom. Lefebure je radovedno gledal Martela, ki je nekaj časa nepremično stal; potem je pa naenkrat planil pokonec in prijel mlado Fanny za ramo. — Ostani, dekle, pomiri se, grešil sem da, grešil sem, — je dejal s prosečim in nežnim glasom, kakršnega se Lefebure ni nadejal od njega. — Ostani, prosim te. Govoril je tiho in proseče mlademu dekletu, ki se je končno dalo omečati, da je odšlo pomirjeno iz kabineta. Martel je bil še ves iz sebe, ko se je vrnil k svoji pisalni mizi. Ostramočen si ni upal pogledati Lefebura. Le — ta je pa čutil neskaljeno radost, v kateri je bilo zmagovalje, sočutje, simpatija. Prijel je Martela za roko. — Ah, dragi prijatelj, ta dekleta, če nas drže, v naših letih, v naši starosti! No; ne govori va več o tem, govori ja o posojilu. Saj veste, da storim kakor želite.

SLOVENIC PUBLISHING CO. TRAVEL BUREAU 610 WEST 18th STREET NEW YORK, N. Y. PIŠITE NAM ZA CENE VOZNIH LISTOV, RESERVAČIJO KABIN, IN POJABNILA EA POTOVANJE



Shipping News table listing ship names, destinations, and dates, including Washington, Lafayette, Rex, etc.

Table listing shipping news for various dates from 15. januarja to 29. februarja, including destinations like Havre, Bremen, Genoa, etc.

VAŽNO ZA NAROČNIKE

Polag naslova je razvidno da kdaj imate plačano naročnina. Prva številka pomeni mesec, druga dan in tretja pa leto. Zadnje opomine in račune smo razposlali za Novo leto in ker bi želeli, da nam prihranite toliko nepotrebnega dela in stroškov, zato Vas prosimo, ja skušate naročnino pravočasno poravnati. Pošljite jo naravnost nam ali jo po plačajte našemu zastopniku v Vašem kraju ali pa kateremu izmed zastopnikov, kojna imena so tiskana z debelimi črkami, ker so opravičeni obiskati tudi druge naselbine, kjer je kaj naša rojakov naseljenih.

- CALIFORNIA: San Francisco, Jacob Laurin
COLORADO: Pueblo, Peter Cullig, A. Sa...
INDIANA: Indianapolis, Fr. Zupancič
ILLINOIS: Chicago, J. Bevič, J. Lukančič
KANSAS: Girard, Agnes Močnik
MARYLAND: Kitzmiller, Fr. Vodopivec
MICHIGAN: Detroit, Frank Stolar
MINNESOTA: Chisholm, Frank Gouže
MONTANA: Roundup, M. M. Palian
NEBRASKA: Omaha, P. Broderick
NEW YORK: Gowanda, Karl Struška
OHIO: Barberton, Frank Trohr
OREGON: Oregon City, Ore., J. Koblar
PENNSYLVANIA: Broughton, Anton Ipavec
WISCONSIN: Milwaukee, West Allis, Frank Šabec
WYOMING: Rock Springs, Louis Tauchar

"GLAS NARODA" pošiljamo v staro domovino. Kdor ga hoče naročiti za svoje sorodnike ali prijatelje, to lahko stori. — Naročnina za stari kraj stane \$7. — V Italijo lista ne pošiljamo.